

Українська військово-медична академія

Управління повсякденною діяльністю військ

ЛЕКЦІЯ

Тема № 5 “КЕРІВНИЦТВО БОЙОВОЮ ПІДГОТОВКОЮ ПІДРОЗДІЛУ,
ЧАСТИНИ”

Заняття № 2 “ОРГАНІЗАЦІЯ КОМАНДИРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ В
ПІДРОЗДІЛІ ТА ЧАСТИНІ”

Професор кафедри ЗВД (з КФП)
Андрій Миколайович Турейчук

КОМАНДИРСЬКА ПІДГОТОВКА

Навчальні питання:

1. Організація індивідуальної підготовки в підрозділі та частині.
2. Підготовка і проведення групових вправ, тактичних літучок, штабних тренувань.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Наказ МОУ та ГШ ЗСУ від 22.02.16 №95 “Про затвердження Концепції підготовки ЗС України”.
2. Наказ МОУ від 16.02.11 №90дск “Про затвердження Тимчасової настанови з бойової підготовки у ЗСУ”.
3. Наказ ГШ ЗСУ від 18.11.2016 №432дск “Про затвердження Порядку формування і підготовки резервів військовонавчених ресурсів”.
4. Наказ ГШ ЗСУ від 28.05.2013 №125 “Про затвердження Тимчасової інструкції з індивідуальної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України”.
5. Наказ МОУ від 08.09.15 №470 “Про затвердження Інструкції з планування підготовки органів військового управління, військ (сил), установ Збройних Сил України” (зі змінами).
6. Наказ ГШ ЗСУ від 28.12.16 №498 “Про порядок розроблення (уточнення) стандартів індивідуальної та колективної підготовки Збройних Сил України”.
7. Наказ МОУ від 21.07.11 №440 “Про затвердження Інструкції про організацію підготовки та проведення інспекційних заходів”.
8. Директива ГШ ЗСУ від 23.11.16 №Д-11дск “Про організацію підготовки ЗСУ в 2018 навчальному році”.
9. Навчальний посібник «Окремі питання управління повсякденної діяльності військової частини». Шугалій Є.П., Мусієнко О.І - Київ УВМА, 2021 р.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

1

Організація індивідуальної підготовки в підрозділі та частині

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

цілеспрямований та організований процес послідовних заходів навчання та виховання всіх категорій військовослужбовців Збройних Сил України спрямований на формування потрібного рівня: знань, умінь, навичок, фізичних та психологічних якостей необхідних для виконання обов'язків за посадою (спеціальністю) як у мирний час, так і особливий період. Метою індивідуальної підготовки є забезпечення готовності офіцерського, сержантського (старшинського) складу до виконання ними своїх функціональних обов'язків у мирний час та в особливий період.

Мета індивідуальної підготовки військовослужбовців - повне та якісне освоєння ними програм навчання, посадових і спеціальних обов'язків по займаній посаді, досягнення вищої кваліфікації.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

- засвоєння законодавства України у сфері оборони, основ зовнішньої і внутрішньої політики, нормативних документів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, видів Збройних Сил України, досвіду застосування військ (сил), правових аспектів застосування військ (сил);
- поглиблення теоретичних знань необхідних для виконання функціональних обов'язків за посадою у тому числі на одну ступінь вище;
- покращення лідерських якостей, розвиток вмій і навичок згуртування військового колективу, розв'язання конфліктних ситуацій;
- формування (вдосконалення) вмій та навичок з управління підрозділами в різних видах бою (бойових дій);
- підвищення методичної майстерності у навчанні підлеглих (для офіцерів, сержантів).

Форми індивідуальної підготовки – курсова підготовка, збори, заняття з визначених програмами індивідуальної підготовки за предметами навчання (лекції, семінари, практичні та групові заняття, групові вправи, фітнес, тренування тощо), стажування, самостійні роботи, контрольні

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. визначення завдань і вимог до індивідуальної підготовки;
2. розробку програм індивідуальної підготовки;
3. планування індивідуальної підготовки;
4. здійснення всебічного забезпечення індивідуальної підготовки;
5. організацію контролю за ходом занять з індивідуальної підготовки.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ФОРМИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ З ОФІЦЕРАМИ

- збори, конкурси;
- стажування;
- заняття за предметами;
- курсова підготовка;
- самостійна робота;
- контрольні заходи.

Тривалість занять з індивідуальної підготовки встановлена:

▶ для офіцерів, які мають підпорядкований особовий склад, – **2 дні на**

місяць;

▶ для офіцерів, які не мають підпорядкованого особового складу, – **8**

днів на місяць;

▶ для офіцерів управлінь військових частин – **2 дні на місяць.**

Організація індивідуальної підготовки в підрозділі, частині

7

Основними **формами** навчання, які використовуються в ході підготовки офіцерів є:

- збори, курси, конкурси;
- ГВ, ТЛ;
- заняття з індивідуальної підготовки, інформування, самостійна робота

Конкурс – форма навчання офіцерського складу, метою якого є:

- ▶ удосконалення професійного рівня і методичної майстерності офіцерів;
- ▶ підвищення рівня їх польового вишколу та фізичної витривалості;
- ▶ зацікавлення офіцерів у підвищенні рівня особистої підготовки з питань організації та всебічного забезпечення бойових дій, майстерного володіння ОВТ;
- ▶ удосконалення організаторських і вольових якостей та ініціативи;
- ▶ визначення найбільш підготовлених офіцерів для призначення їх на вищі посади та направлення на навчання до Національної академії оборони України (на курси підвищення кваліфікації, курси мовної підготовки, курси офіцерів штабів НАТО тощо)

Організація індивідуальної підготовки в підрозділі, частині

Курси (підвищення кваліфікації, мовної підготовки, підготовки офіцерів багтонаціональних штабів тощо) – форма навчання офіцерів.

Курси проводяться з метою отримання офіцерами принципово нових знань, умінь і навичок, які необхідні їм для:

- ▶ оволодіння новими ВОС та новими (модернізованими) видами ОВТ;
- ▶ оволодіння іноземною мовою на рівні, що дозволяє виконувати функціональні обов'язки за посадами, які вони обіймають;
- ▶ отримання знань і навичок, які необхідні для проходження служби в підрозділах миротворчих контингентів, багтонаціональних штабах, штабах НАТО тощо;
- ▶ удосконалення професійної майстерності;
- ▶ подальшого просування по службі

Організація індивідуальної підготовки в підрозділі, частині

Самостійна робота є основною формою теоретичної і практичної підготовки офіцерів та вирішальним засобом удосконалення їх професійної майстерності.

У ході самостійної роботи офіцери:

- ▶ готуються до проведення занять (навчань);
- ▶ вивчають керівні документи з організації бойової підготовки та повсякденної діяльності підпорядкованих підрозділів (військових частин);
 - ▶ вивчають алгоритми дій керівника заняття (керівника заняття на навчальному місці), стандарти підготовки, ситуаційні завдання стосовно занять на наступний день;
 - ▶ засвоюють посадові обов'язки на один ступінь вище посади, яку вони обіймають;
 - ▶ готуються до участі в конкурсах;
 - ▶ підвищують рівень знань з питань воєнного мистецтва та інших галузях воєнних наук, розвиває свій світогляд тощо

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

НАПРЯМИ НАВЧАННЯ

Загальновійськові:

1. національно-патріотична підготовка;
2. водіння бойових машин;
3. вогнева підготовка;
4. фізична підготовка;
5. тактична медицина;
6. інженерна підготовка.

Розвиток лідерських якостей:

1. воєнна педагогіка;
2. психологія;
3. методична підготовка;

Фахова підготовка:

1. мовна підготовка;
2. тактична підготовка;
3. підготовка з мобілізаційних питань;
4. спеціальна підготовка (для родів військ та спеціальних військ).

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

МЕТОДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

МЕТОД ПІДГОТОВКИ – це сукупність прийомів і способів, за допомогою яких досягається поглиблення теоретичних знань, формування вмінь та практичних навичок, необхідних психологічних і фізичних якостей у тих, хто навчається

МЕТОДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ:

- словесно наочний;
- тренувальний (вправ);
- ситуаційно-пізнавальний.

МЕТОДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ:

- творчий;
- пошуковий.

Вибір методу залежить від:

- методичної майстерності керівника;
- індивідуальних спроможностей військовослужбовців;
- форми індивідуальної підготовки ;
- умов її проведення (час, місце, ресурсне забезпечення).

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ОЦІНКА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ.

Оцінка набуття військовослужбовцем визначених індивідуальних спроможностей (які визначені йому для набуття відповідно до займаної посади) визначається шляхом перевірки рівня знань у формі незалежного тестування (заліків, іспитів) та практичних умінь (навичок) під час проведення навчань (тренувань), заходів приведення у готовність до виконання завдань за призначенням та виконання військовослужбовцем функціональних обов'язків за посадою, а також спеціальних обов'язків. На перевірку виносяться питання, які військовослужбовець повинен знати та вміти практично виконувати відповідно до займаної посади

*Довідково: **індивідуальна спроможність військовослужбовця** – рівень його теоретичних знань та практичних умінь, психологічні та фізичні якості, які необхідно мати для виконання функціональних обов'язків за займаною посадою*

РІВЕНЬ ІНДИВІДУАЛЬНИХ СПРОМОЖНОСТЕЙ:

- “спроможний” виконувати функціональні обов'язки – якщо оцінка за рівень теоретичних знань позитивна (“відмінно”, “добре”, “задовільно”), а практичних умінь – не нижче “добре”;
- “частково спроможний” виконувати функціональні обов'язки – якщо оцінка за рівень теоретичних знань та практичних умінь – не нижче ніж “задовільно”;
- “неспроможний” виконувати функціональні обов'язки – якщо не виконана умова на “частково спроможний”.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Індивідуальна підготовка військовослужбовців перевіряється:

- у військових частинах в базовий та підтримуючий періоди (для визначених категорій військовослужбовців): командиром взводу – **щомісячно**, командиром роти – **один раз у квартал**, командиром батальйону – **один раз у півроку**;
- в органах військового управління безпосередніми начальниками – **один раз у квартал**, старшим начальником – **один раз на рік**, як правило, перед щорічним оцінюванням.

Рівень індивідуальної підготовки військовослужбовців може перевірятися окремим питанням під час проведення планових (позапланових) перевірок. При цьому проводиться вибіркова перевірка одного з підрозділів об'єкта перевірки. Якщо результати перевірки відрізняються не більше ніж на 20% від результатів щорічного оцінювання військовослужбовців, перевірка решти підрозділів не проводиться і загальна оцінка виставляється за результатами оцінювання безпосередніми командирами (начальниками) об'єкта перевірки. В іншому випадку рівень індивідуальної підготовки військовослужбовців перевіряється в повному обсязі.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ОЦІНКА СТАНУ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗА ЗАГАЛЬНОЮ ОЦІНКОЮ ПО ПРЕДМЕТАХ НАВЧАННЯ ТА ЗАГАЛЬНОЮ ІНДИВІДУАЛЬНОЮ ОЦІНКОЮ ОФІЦЕРІВ

- "відмінно", якщо загальна оцінка по предметах навчання та загальна індивідуальна оцінка "відмінно";
- "добре", якщо обидві оцінки не нижче "добре";
- "задовільно", якщо обидві оцінки не нижче "задовільно";
- "незадовільно", якщо хоча б одна з цих оцінок "незадовільно".

ІНДИВІДУАЛЬНА ОЦІНКА ОФІЦЕРА З ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

- "відмінно", якщо не менше 50% перевірених предметів, у тому числі тактична, спеціальна, технічна, фізична підготовка оцінено "відмінно", а інші - не нижче, ніж "добре";
- "добре", якщо не менше 50% перевірених предметів, у тому числі тактична, спеціальна, технічна, фізична підготовка оцінено "добре", а інші - не нижче, ніж "задовільно";
- "задовільно", якщо тактична, спеціальна, технічна, фізична підготовка оцінені "задовільно", а інші - "незадовільно";
- "незадовільно", якщо не виконано вимоги на оцінку "задовільно".

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ОБ'ЄКТА ПЕРЕВІРКИ ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ

- "відмінно", якщо не менше ніж за 90% перевірених предметів отримано позитивну оцінку і з них не менше 50% - "відмінно";
- "добре", якщо не менше 80% перевірених предметів отримано позитивну оцінку і з них не менше 50% - "добре";
- "задовільно", якщо не менше ніж за 70% перевірених предметів отримано позитивну оцінку;
- "незадовільно", якщо не виконано вимоги на оцінку "задовільно".

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

2

Підготовка і проведення групових вправ, тактичних літучок, штабних тренувань

Групові вправи проводяться з метою закріплення теоретичних знань, прищеплення тим, хто навчається, умінь з планування бою, його всебічного забезпечення та управління підрозділами в ролі певної службової особи.

ПІДГОТОВКА ДО ГРУПОВОЇ ВПРАВИ:

- розробка документів для підготовки проведення групової вправи;
- підготовка керівника заняття;
- підготовка навчаємих;
- підготовка місця проведення заняття;
- матеріальне забезпечення.

ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ГРУПОВОЇ ВПРАВИ РОЗРОБЛЯЮТЬСЯ НАСТУПНІ ДОКУМЕНТИ:

- план проведення групової вправи;
- тактичне завдання;
- ввідні;
- план подачі даних обстановки (якщо залучаються засоби зв'язку);
- схеми позначені дій противника та своїх військ (якщо є засоби позначені дій противника та імітації);
- план нарощування обстановки;
- довідковий матеріал.

Підготовка і проведення групових вправ, тактичних летючок, штабних тренувань

Підготовка групової вправи включає:

- ▶ уточнення і визначення вихідних даних;
- ▶ розроблення плану проведення групової вправи, тактичних завдань для тих, хто навчається, та інших документів;
- ▶ підготовку керівника (його помічників) і тих, хто навчається, до заняття;
- ▶ підготовку матеріального забезпечення занять.

Якщо на груповій вправі застосовуються елементи КШН і засоби зв'язку, додатково **розробляються план нарощування обстановки** за допомогою засобів зв'язку та документи для скритого управління військами.

План проведення ГВ розробляється графічно на карті з додаванням пояснювальної записки

Замисел є графічною частиною плану проведення групової вправи.

На карті замислу ГВ відображається: склад підрозділів та їх положення відповідно до вихідної обстановки; бойові завдання вищого підрозділу (в/ч), у складі якого діють ті, хто навчається, замисли їх командирів; бойові завдання підрозділу (в/ч), у ролі командира якого діють ті, хто навчається, сусідів і взаємодіючих підрозділів (в/ч); обстановка, що створюється в ході заняття, для відпрацювання наступних навчальних питань.

У **пояснювальній записці** відображаються тема, мета, час, навчальні питання, місце проведення, порядок роботи керівника і дії тих, хто навчається, у ході заняття з розрахунком часу; деякі теоретичні висновки та довідкові дані, ін. питання

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ТАКТИЧНА ЛІТУЧКА

Тактичні літучки проводяться з метою перевірки та вдосконалення знань, практичних умінь офіцерів, сержантів (старшин) з окремих питань управління підрозділами (військовими частинами), тренування їх у самостійних діях в умовах обмеженого часу.

Підготовка літучки здійснюється особисто керівником заняття з залученням невеликої кількості офіцерів та включає:

- визначення вихідних даних;
- розробку навчально-методичних документів (замислу, тактичного завдання для тих, хто навчається, з картою вихідної обстановки та інших документів);
- підготовку керівника, його помічників та тих, хто навчається, до занять;
- організацію матеріального забезпечення і підготовку району (місця) занять.

Літучки можуть бути командними, штабними, спеціальними, з тилового, технічного та інших видів забезпечення, індивідуальними та груповими.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ШТАБНЕ ТРЕНУВАННЯ

Штабні тренування – вид тренувань, призначений для вдосконалення навченості службових (посадових) осіб управління військової частини (підрозділу) практичному виконанню своїх функціональних обов'язків та в порядку взаємозаміни, злагодження структурних підрозділів управління військової частини (підрозділів) у цілому, як органу управління.

Сутність ШТ полягає в тому, щоб навчати тих, хто навчається, на фоні тактичної обстановки виконувати певну роботу з планування бою (бойових, спеціальних дій), з управління військовими частинами (підрозділами) у ході їх ведення, організації всебічного забезпечення.

У ході ШТ ті, хто навчається, розробляють бойові та інші документи, виконують тактичні розрахунки, готують пропозиції для прийняття рішень, беруть участь у плануванні бойових (спеціальних) дій, здійснюють доведення бойових (спеціальних) завдань до підрозділів, збирають і узагальнюють дані обстановки з практичним використанням засобів зв'язку і АСУВ, здійснюють управління підрозділами. На ШТ визначаються декілька навчальних питань.

Штабні тренування можуть бути: **роздільні, спільні, командно-штабні.**

ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА

ШТАБНЕ ТРЕНУВАННЯ

Підготовка штабу проводиться у таких формах, як радіотренування; тренування у розгортанні пунктів управління; окремі та спільні штабні тренування, командно-штабні навчання на місцевості та картах з таких напрямів: вивчення офіцерами штабу теоретичних питань з організації та ведення бою; підготовка до виконання ними своїх функціональних обов'язків; бойове злагоджений пунктів управління; підготовка штабу як органу управління.

Сутність штабного тренування полягає в тому, що всі навчаємі на фоні тактичної обстановки виконують певну роботу з планування бойових дій або з управління підрозділами (частинами) у ході бою відповідно до своїх функціональних обов'язків.

ВИДИ ШТАБНИХ ТРЕНУВАНЬ:

- сумісні
- роздільні.

ДОКУМЕНТИ ЯКІ РОЗРОБЛЯЮТЬСЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ШТАБНОГО ТРЕНУВАННЯ:

- план проведення тренування;
- тактичне завдання;
- ввідні;
- бойові розпорядження;
- розпорядження з інших видів забезпечення.

ДЯКУЮ
ЗА УВАГУ

